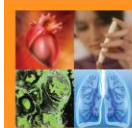


# Congresul Național Bolile Cronice Netransmisibile

24 - 25 februarie 2012, Rin Grand Hotel

Management eveniment:

Sănătatea  
PRESS GROUP



Parteneri  
științifici:



## CONCLUZIILE ELABORATE ÎN CADRUL PRIMULUI CONGRES NAȚIONAL BOLILE CRONICE NETRANSMISIBILE, EDIȚIA 2012

Eveniment organizat sub egida Academiei Române  
Moderatori: Acad. Maya Simionescu, Prof. univ. dr. Nicolae Hâncu

Problematika bolilor cronice netransmisibile și impactul socio-economic al acestor afecțiuni impune crearea de politici și realizarea unor strategii de prevenție, monitorizare și control care să alinieze societatea medicală românească la strategia mondială de prevenție și tratament a bolilor cronice netransmisibile.

Cancerul, bolile cardiovasculare, diabetul și bolile respiratorii cronice sunt generatoare de 2/3 din cauzele de deces la nivel mondial. Incidența tot mai crescută a acestor afecțiuni la nivel național a generat implementarea unor programe pe ramuri de specialitate, care să soluționeze problemele semnalate în cadrul Congresului Național Bolile Cronice Netransmisibile, ediția 2012.

### CARDIOLOGIE

În cadrul bolilor cronice netransmisibile, boala coronariană (BC) se situează pe locul 1 ca și număr de decese de cauză cardiovasculară, fiind urmată de accidentul vascular cerebral (AVC).

Obiectivele principale ale prevenției bolilor cardiovasculare sunt: reducerea incidenței primului eveniment clinic CV și a recurențelor datorate bolii coronariene, AVC ischemic sau bolii arteriale periferice, prevenirea handicapului determinat de un eveniment cardiovascular acut, a morții subite, cu scopul final de prelungire a supraviețuirii și creștere a calității vieții.

Măsurile de reducere a morbidității și mortalității prin bolile cardiovasculare au în prim plan programul de screening pentru identificarea pacienților cu risc cardiovascular.

Scopul acestui demers este acela de a:

- Cunoaște ponderea în populație a factorilor determinanți pentru bolile cardiovasculare, diagnosticarea precoce și monitorizarea acestora pentru evitarea deceselor premature.

# Congresul Național Bolile Cronice Netransmisibile

24 - 25 februarie 2012, Rin Grand Hotel

Management eveniment:

Sănătatea  
PRESS GROUP



Parteneri  
științifici:



- **Implementarea unui model unic de evaluare a riscului cardiovascular (SCORE)**, agreat la nivel european;
- **Îmbunătățirea stării de sănătate a populației** prin creșterea accesului populației la servicii de asistență medicală preventivă și creșterea speranței de viață în vederea alinierii la standardele Uniunii Europene;
- **Înființarea Centrelor Județene de Prevenție a Bolilor Cardiovasculare** în vederea managementului optim a riscului CV la pacienții cu risc înalt prin programe specifice de intervenție și consiliere.
- **Constituirea Registrului Național al Pacienților cu risc cardiovascular înalt** în vederea realizării profilului de risc cardiovascular în populația din regiunea geografică deservită și urmărirea pe termen lung a pacienților cu risc înalt.
- **Îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate** al întregii populații a României.

Aceste **măsuri de prevenție** au ca **scop final**:

- **identificarea pacienților cu factori de risc cardiovascular înalt** cu ajutorul programului HeartScore + aplicarea măsurilor de prevenție;
- **rata de acoperire a populației eligibile = 25%**;
- **scăderea mortalității, morbidității și invalidității datorate BCV** cu cca 20% în următorii 5 ani;
- **reducerea incidenței primului eveniment CV** în populația cu risc înalt cu cca 10% în următorii 5 ani;
- **scăderea numărului recurențelor BCV** cu cca 25% în următorii 5 ani;
- **creșterea cu aproximativ 25% a numărului de persoane care au atins valorile țintă recomandate de ESC/SRC**;
- **scăderea cu 15% a numărului de zile de spitalizare datorate BCV**;
- **scăderea cu 15% a numărului de zile de concediu medical datorate BCV**.

În cazul **strategiilor de prevenție**, se delimitează **2 căi distincte** de realizare a dezideratelor prevenției bolilor cardiovasculare:

# Congresul Național Bolile Cronice Netransmisibile

24 - 25 februarie 2012, Rin Grand Hotel

Management eveniment:

Sănătatea  
PRESS GROUP



Parteneri  
științifici:



1. strategia populațională
2. strategia riscului înalt

**Strategia populațională** promovează **eficiența schimbării stilului de viață** prin oprirea fumatului, alimentație echilibrată și creșterea nivelului de activitate fizică.

**Strategia riscului înalt** propune atât **screeningul populației generale** pentru identificarea pacienților cu risc înalt de a dezvolta BCV (obiectiv îndeplinit parțial de către Ministerul Sănătății și Familiei în anul 2007-2008 prin *Programului Național de Evaluare a Stării de Sănătate a Populației* care a permis identificarea persoanelor cu risc înalt pe baza analizelor de laborator) cât și **stabilirea strategiilor preventive** recomandate pacienților cu risc CV crescut.

**Aplicabilitatea prevenției** se întinde pe **durata întregii vieți**, întrucât reprezintă **cel mai eficient mod de reducere a riscului de apariție a BCV**. Prevenția este astfel cea mai eficientă metodă de intervenție pe termen lung asupra pacienților cardiaci și a celor cu multipli factori de risc cardiovascular.

## **ONCOLOGIE**

Un raport al **Oncologiei** prevede **elaborarea unui cadru cât mai extins de monitorizare, la nivel național**, prin stabilirea unui set de indicatori (pentru evaluarea progreselor aplicării strategiei naționale și a planurilor de combatere a cancerului pe termen mediu) privind **identificarea și realizarea măsurilor de importanță majoră** în vederea **prevenirii și controlului cancerelor**. În acest sens, s-au stabilit următoarele **programe cu acoperire națională**:

- Programe de screening (prioritar pentru prevenirea apariției cancerului de col uterin – incidență /mortalitate – cea mai ridicată în Europa).
- Programe de screening pentru sân – cancerul la sân este primordial în rândul femeilor din țările cu nivel de trai scăzut.
- Programe de screening pentru colon.
- Vaccinarea HPV utilizând vaccinul cuadrivalent sau bivalent recomandat de OMS, pentru tinerele adolescente înainte de începerea activității sexuale.

# Congresul Național Bolile Cronice Netransmisibile

24 - 25 februarie 2012, Rin Grand Hotel

Management eveniment:

Sănătatea  
PRESS GROUP



Parteneri  
științifici:



- Standardizarea metodelor de diagnostic molecular în cadrul laboratoarelor de anatomie patologică prin utilizarea testelor de imunohistochimie.
- Inființarea de laboratoare de diagnostic molecular (mutații genetice ereditare sau implicate în răspunsul la terapie) – în centrele comprehensive de cancer – servicii pe regiuni sau la nivel național.

**Obiectivele** acestor demersuri vizează:

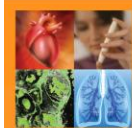
- **Îmbunătățirea rețelei naționale de oncologie** – necesitatea înființării de noi centre oncologice (Institutul Oncologic Iași – centru comprehensiv de cancer – Iași, și Centru regional de oncologie Oradea) și clasificarea celor existente după modelul european (standarde ESMO, ESGO, OECI ?).
- **Finanțarea centrelor regionale și comprehensive de cancer** la nivelul altor centre europene ținând cont de categoria de țară din care face parte România (low-income )
- **Finanțarea programelor naționale de scening** pentru col uterin, sân și colon.
- **Înființarea de structuri, rețele de colaborare cu asociațiile de pacienți** sub egida Ministerului Sănătății și a universităților de medicină și farmacie din țară ca factori competenți și responsabili în educație.
- **Asigurarea (structurării) funcționalității registrelor de cancer** (propunerea unui cadru legislativ ce prevede sancțiuni în situația nedeclarării cazurilor de cancer).
- **Asigurarea îmbunătățirii serviciilor de radioterapie** – crearea de structuri pentru atragerea de personal înalt calificat și creșterea calității aparaturii pentru radioterapie.
- **Standardizarea procedurilor chirurgicale prin înființarea curiculelor** (după modelul european de 2 ani) în subspecialitățile chirurgicale (chirurgie oncologică, ginecologie oncologică) și definirea centrelor care să pregătească viitorii specialiști.
- **Stabilirea conduitei terapeutice personalizate** prin utilizarea de teste moleculare pentru diagnostic și rezistența la terapie.
- **Înființarea centrelor de tip hospice/îngrijiri paliative/managementul durerii**

# Congresul Național Bolile Cronice Netransmisibile

24 - 25 februarie 2012, Rin Grand Hotel

Management eveniment:

Sănătatea  
PRESS GROUP



Parteneri  
științifici:



- **Crearea de parteneriate pentru cercetare la nivel european și internațional** – în vederea accesului la tehnologie de ultimă oră: definirea unor strategii pentru cercetarea fundamentală și clinică specifică țării noastre.
- **Crearea de parteneriate** –central și est europene care să permită accesul la consorții europene - datorită creșterii numărului de pacienți în țările cu nivel de trai scăzut .
- **Înființarea de biobănci de tumori în centrele comprehensive de cancer** și aderarea lor la consorțiile europene pentru accesul la potențialul de cercetare în programul cadrul Orizont 2020 (2014- 2020)
- **Studii de cercetare observațională în sănătate publică și servicii pentru sănătate** pentru evaluarea progreselor și a nivelului de beneficiu pentru populație (cercetători, phisologi, epidemiologi, alți specialiști) – evaluarea schimbărilor structurale, de personal și de aparatură care pot asigura prevenția cancerului.

## DIABETOLOGIE ȘI NEFROLOGIE

Pentru persoanele care suferă de **boli renale și de diabet, prevenția este cea mai eficientă și necostisitoare metodă de combatere a acestor afecțiuni**, pe lângă **adoptarea unei diete sănătoase, optimizarea stilului de viață și profilaxia medicamentoasă**. De asemenea, integrarea stadiilor nemanifeste clinic (prediabet, pre-prediabet, toleranță alterată la glucoză, glicemie bazală modificată) în Programul Național de Diabet Zaharat ar permite activitatea organizată și sistematică de prevenție.

## PNEUMOLOGIE

**Concluziile în urma Congresului Național Bolile Cronice Netransmisibile 2012** și propunerile pentru viitorul pneumologiei românești prevăd :

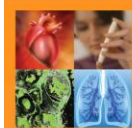
- **Implicarea fiecărui medic** în consilierea fumătorului cu un sfat minimal
- **Încurajarea pacienților cu simptomatologie respiratorie** de a se adresa medicului specialist, prin campanii active de screening.

# Congresul Național Bolile Cronice Netransmisibile

24 - 25 februarie 2012, Rin Grand Hotel

Management eveniment:

Sănătatea  
PRESS GROUP



Parteneri  
științifici:



- **Colaborarea multidisciplinară**
- **Alinierea la protocoale MS**
  - Implementarea acestora se impune și are valoare protectivă - evită malpraxisul
  - Ghidul de consiliere fumator-neomologat de Minsiterul Sănătății impune includerea urgentă a acestuia în rândul protocoalelor elaborate de minister.

### Pentru personalul mediu se recomandă:

- Cursurile de formare în domeniul asistenței respiratorii
- Educația și pregătirea pacientului prin aplicarea de chestionare
- Formarea asistentelor în consilierea și asistarea fumătorilor
- Secțiunile de asistente trebuie activate

### Pentru sistemul medical se impun spre implementare câteva acțiuni urgente :

- **Programe comune** - MS – SRP - NGO-uri pentru afecțiuni prevalente - BPOC, astm bronșic.
- **Screeninguri** de depistare activă spirometrică
- **Realizarea unui registru național**
- **Crearea asociațiilor de pacienți** pe boli cu prevalență mare
- **Compensări Casa Națională de Asigurări** - pentru aparatura de asistare la domiciliu a pacienților cu sindrom de apnee în somn și insuficiență respiratorie
- **Continuarea Anchetelor Naționale** pentru identificarea prevalenței unor boli cu incidență crescută

## **CONCLUZII**

**Eșecul sistematic al politicilor de sănătate din România** are la bază printre alte cauze și **necunoașterea situației stării de sănătate a populației. Statisticile actuale de morbiditate și ale indicatorilor de sănătate în România sunt deficitare.**

**Direcțiile de Sănătate Publică** se confruntă în prezent cu:

- **Sistem de raportare statistică și colectarea datelor neperformant**, învechit, moștenit din secolul trecut, axat pe patologia infecțioasă (de boli transmisibile), deși actualmente bolile

# Congresul Național Bolile Cronice Netransmisibile

24 - 25 februarie 2012, Rin Grand Hotel

Management eveniment:

Sănătatea  
PRESS GROUP



Parteneri  
științifici:



netransmisibile (cronice) constituie majoritatea patologiei și consumă majoritatea resurselor alocate sănătății.

- **Majoritatea epidemiologilor au fost formați după o curricula depășită**, dominată de precepția că bolile netransmisibile "nu cad în sfera de interes a epidemiologilor" (una din cauzele eșecului vaccinării HPV inițiată în 2008).
- **Disciplina de raportare precară.**

În acest context, **importanța organizării Congresului Național Bolile Cronice Netransmisibile** s-a putut observa la nivelul **de cooperare și coordonare** a tuturor specializărilor implicate în **patologia acestor afecțiuni**.

**Strategiile de prevenție, monitorizare și control** gândite și implementate ca **urmare a concluziilor semnalate** în cadrul acestui eveniment, solicită **reformarea sistemului de evaluare a stării de sănătate a populației**, care să cuprindă atât sistemul de raportare statistică a morbidității, cât și evaluarea sănătății populației care nu intră în contact cu sistemul sanitar (considerată sănătoasă), făcută sistematic, după același model elaborat științific. Există numeroase modele funcționale utilizate în alte țări europene, care pot fi preluate și adaptate. **Datele** trebuie să fie **prelucrate prin softuri dedicate statisticii sanitare moderne**, generându-se astfel un **raport național periodic despre starea de sănătate a populației** (anual, bianual, sau la max. cinci ani), care să constituie **fundamentarea politicilor de sănătate**, adică a **strategiei naționale de sănătate pe termen lung**, oferind și posibilitatea ajustărilor periodice în funcție de rezultatele noilor evaluări.